

Beslutsärende – Väsentliga risker med Åtgärds- och Internkontrollplan 2019

Förslag till beslut

- Styrelsen antar väsentliga risker med Åtgärds- och Internkontrollplan för 2019 enligt Bilaga 1 till Styrelsehandling 12.

Sammanfattning

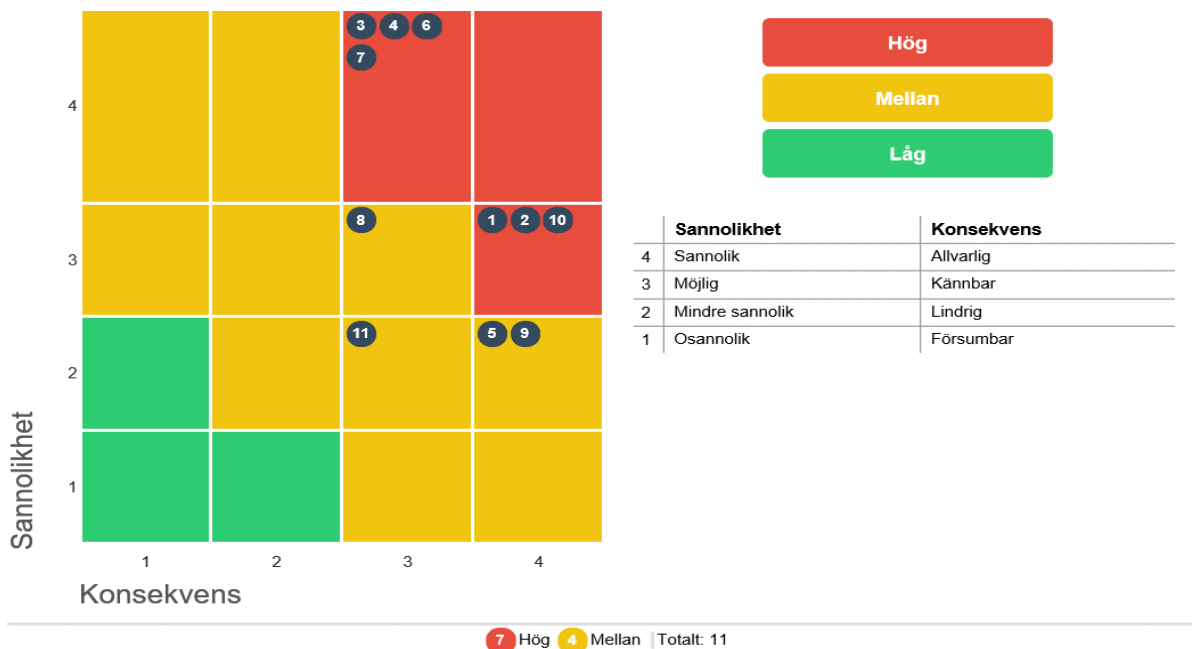
Sammanställningen av bolagets väsentliga risker med Åtgärds- och Internkontrollplan innehåller elva risker inom fyra områden.

Vi hanterar riskerna genom internkontrollaktiviteter, åtgärdsaktiviteter, eller en kombination av dessa:

- Internkontroll kan exempelvis bestå av stickprovskontroller och omvärldsbevakning, alltså aktiviteter som bekräftar att bolaget hanterar en fråga på rätt sätt alternativt har läget under kontroll och att riskläget hålls på en acceptabel nivå.
- Åtgärdsplanen kan exempelvis bestå av åtgärder för kompetenshöjning och verksamhetsutveckling, alltså aktiviteter som ska ta oss till ett önskat läge för att antingen minska sannolikheten eller konsekvensen av att risken inträffar.

Vissa risker, till exempel risken för ränteuppgång, risken för att bolaget fattar beslut på ofullständiga faktaunderlag och risken för förekomst av oegentligheter kommer med största sannolikhet alltid att förekomma eftersom dessa är mycket svåra att åtgärda fullt ut. Den typen av risker flyttas över till att hanteras genom internkontroll när åtgärdsplanen anses färdighanterad. Om det vid internkontrollen eller på annat sätt framkommer nya avvikelser, tas en ny åtgärdsplan fram för att minimera risken.

Riskerna i sammanställningen är de som anses vara av väsentlig karaktär utifrån bolagets uppdrag att uppnå Vision Älvstaden och är kopplade till bolagets ågardirektiv, processer och verksamhetsplan.

1. Risk för otydliga, konfliktande och skiftande politiska mål.
2. Risk för att bolaget saknar tillräcklig rådighet över de fastigheter som krävs för att förverkliga Vision Älvstaden.
3. Risk för att bolaget är otydligt i rollen som beställare och markägare.
4. Risk för bemanningsbrist hos samarbetspartners i staden och hos privata aktörer.
5. Risk för konjunktursvängning.
6. Risk för att det kan bli svårt att få intressenter som uppfyller alla de krav vi ställer.
7. Bristande kunskap om, och förståelse för, LoU.
8. Risk för ränteuppgång på marknaden.
9. Risk för bristande styrning i program och projekt.
10. Risk för att bolaget fattar beslut på ofullständiga faktaunderlag.
11. Risk för förekomst av oegentligheter.

En fördjupad analys av Väsentliga risker med åtgärds- och internkontrollplan 2019 finns i Bilaga 1.

Bakgrund

Enligt stadens riktlinjer för styrning, uppföljning och kontroll, arbetsordningen och bolagets anvisning för intern styrning och kontroll så ska styrelsen anta riskanalys med Åtgärds- och Internkontrollplan för nästkommande år senast den 31 oktober.

Bolagets mest väsentliga risker har identifierats i det dagliga arbetet i bolagets processer, vid processkartläggningar och i arbetet med att ta fram strategier och verksamhetsplan för kommande år.

Om nya väsentliga risker uppkommer under 2018 informeras styrelsen om dessa via Vd-rapporten vid varje styrelsesammanträde. En gång i halvåret görs också uppföljning av risker och planer till styrelsen.

Olika risker

Barnperspektivet

Delar av planerna påverkar och tar hänsyn till barnperspektivet, främst risker relaterade till att leverera bolagets del av Färdplan Älvstaden.

Jämställdhetsperspektivet

Delar av planerna påverkar och tar hänsyn till jämställdhetsperspektivet, främst risker relaterade till att leverera bolagets del av Färdplan Älvstaden.

Mångfaldsperspektivet

Delar av planerna påverkar och tar hänsyn till mångfaldsperspektivet, främst risker relaterade till att leverera bolagets del av Färdplan Älvstaden.

Miljöperspektivet

Delar av planerna påverkar och tar hänsyn till miljöperspektivet, främst risker relaterade till att leverera bolagets del av Färdplan Älvstaden.

Omvärldsperspektivet

Delar av planerna påverkar och tar hänsyn till omvärldsperspektivet, främst risker relaterade till att leverera bolagets del av Färdplan Älvstaden. Dessutom har bolaget identifierat omvärldsrisker som hanteras genom internkontrollaktiviteter.

Bilaga

Bilaga 1. Väsentliga risker med Åtgärds- och Internkontrollplan 2019.

Riskområden	Riskenivå	Risk- och konsekvensbeskrivning	Plan	Åtgärder	Slut-datum	Internkontroll	Slut-datum
Utveckla hållbar Älvstad	Hög	Riskbeskrivning Risk för otydliga, konfliktande och skiftande politiska mål	Åtgärdsplan	Efter beslut i styrgrupp Älvstaden, implementera resultat av kalibreringsarbete: Färdplan. Struktur i form av styrning och ledning inkl. besluts- och eskaleringsprocess av satsningen Älvstaden. Tillsätta rätt organisation för satsningen. Utbildning i styrning och ledning samt stadsutvecklingsprocesser. (Stadsutvecklingschef)	2019-12-31		
		Konsekvensbeskrivning Svårsmätta mål gällande kvalitet och innehåll (såsom sociala mål, mål gällande barnperspektiv, balans i innehåll, väl gestaltad miljö på fastighets-, kvarters- och områdesnivå) missas. Konfliktande styrande dokument på staden-, regional- och nationell nivå - helhetssyn saknas.		Tydliggöra vad hållbar Älvstad innebär Ta fram en strategi och en plan för att tydliggöra vad hållbar Älvstad innebär (Hållbarhetschef)	2019-12-31		
		Existerande kontrollaktiviteter Hållbarhetsprogram per delområde (beslutas i konsortiet). Effektkedja framtagen för alla delområden.		Definiera önskad effektkedja per delområde utifrån bolagets och Älvstadens behov. (Programledare)	2019-12-31		
	Hög	Riskbeskrivning Risk för att bolaget saknar tillräcklig rådgivning över de fastigheter som krävs för att förverkliga Vision Älvstaden.	Åtgärdsplan	Ta fram en plan för strategiska förvärv (Chef Fastighetsutveckling)	2019-12-31		
		Konsekvensbeskrivning Missade möjligheter. Missade leveranser. Ökade kostnader.		Komma överens om bytesaffär kring strategisk mark med fastighetskontoret. (Chef Fastighetsutveckling)	2019-06-30		
		Existerande kontrollaktiviteter Kartläggning över vilka fastigheter/mark som är av strategisk vikt för genomförandet av Vision Älvstaden.					
	Hög	Riskbeskrivning Risk för att bolaget är otydligt i rollen som beställare och markägare.	Åtgärdsplan	Efter beslut i styrgrupp Älvstaden, implementera resultat av kalibreringsarbete: Färdplan. Struktur i form av styrning och ledning inkl. besluts- och eskaleringsprocess av satsningen Älvstaden. Tillsätta rätt organisation för satsningen. Utbildning i styrning och ledning samt stadsutvecklingsprocesser. (Stadsutvecklingschef)	2019-12-31		
		Konsekvensbeskrivning Svårt att prioritera. Osäkerhet. Frustration hos medarbetare. Hög arbetsbelastning. Ökad personalomsättning. Svårt att förverkliga nyttan av projektmetodikerna XLPM		Efterleva bolagets nya ledningsmodell (Stadsutvecklingschef Älvstranden)	2019-12-31		
			Kommunicera bolagets roll i staden (Chef Kommunikation)	2019-12-31			
Hög	Riskbeskrivning Risk för bemanningsbrist hos samarbetspartners i staden och hos privata aktörer.	Internkontroll plan				Bevakning av omvärldssituationen (Stadsutvecklingschef/Chef Projektstyrning)	2019-12-31
	Konsekvensbeskrivning Missade/försenade leveranser. Ökade kostnader. Frustration hos medarbetare. Hög arbetsbelastning. Ökad personalomsättning.		Åtgärdsplan	Att inom Älvstaden göra ytterliga prioriteringar i den årliga Färdplanen (Stadsutvecklingschef)	2019-12-31		
			Aktiv scenarioplanering för resurser på kort och lång sikt i bolagets portföljer. (Chef Projektstyrning)				
			Strategi för resurssättning som matchar behoven i genomförandefasen (VD)				
Mellan	Riskbeskrivning Risk för konjunktursvängning	Internkontroll plan				Bevakning av omvärldssituationen (VD)	2019-12-31
	Konsekvensbeskrivning Fastighetskrasch. Nedskrivningar. Värdesänkningar.						
Hög	Riskbeskrivning Risk för att det kan bli svårt att få intressenter som uppfyller alla de krav vi ställer.	Åtgärdsplan	Eskalera risken inom staden. Hitta en gemensam åtgärdsplan med fastighetskontoret. (Stadsutvecklingschef Älvstranden)	2019-12-31			
	Konsekvensbeskrivning Svårt att få in tillräckligt med intäkter. Låg tilltro till bolagets affärsmässighet. Påverkar genomförandet av bolagets uppdrag.		Definiera önskad effektkedja per delområde utifrån bolagets och Älvstadens behov. (Programledare)	2019-12-31			
			Höja kompetensen på bolaget för marknadens affärslogik inom projektutveckling. (Stadsutvecklingschef Älvstranden)	2019-12-31			

Riskområden	Risknivå	Risk- och konsekvensbeskrivning	Välj Plan	Åtgärder	Slut-datum	Kontrollaktiviteter	Slut-datum
				Göra business case innan vi påbörjar en markanvisning, för att besluta vilka krav vi ska ställa för att på bästa sätt nå önskad effekt (Stadsutvecklingschef Älvstranden/Chef Projektstyrning)	2019-12-31		
Köpa in och upphandla	Hög	<p>Riskbeskrivning Bristande kunskap om och förståelse för Lagen om Upphandling</p> <p>Konsekvensbeskrivning Otitillåtna direktupphandlingar; Bristar i relationer till leverantörer; Felaktig tillämpning av ramavtal; Objektupphandlingar används som ramavtal; Avtal kan förklaras ogiltiga</p> <p>Existerande kontrollaktiviteter Anvisning för upphandling och inköp, Vägledning inköp till konsortier, Göteborgs Stads policy och riktlinjer för upphandling och inköp</p>	Internkontroll plan			<p>Stickprover ramavtalstrohet/leverantörstrohet (Upphandlingsansvarig)</p> <p>Stickprover direktupphandlingar (Upphandlingsansvarig)</p> <p>Stickprover ramavtalsanvändning (Upphandlingsansvarig)</p> <p>Stickprover nya leverantörer (Upphandlingsansvarig)</p>	<p>2019-07-31</p> <p>2019-07-31</p> <p>2019-07-31</p> <p>2019-07-31</p>
			Åtgärdsplan	Kompetenshöjning. Inventering per avdelning av avtal/upphandling avseende främst konsulter under 2018. Därefter tas det fram en åtgärd- och tidsplan centralt av upphandlingsansvarig. Planen inkluderar kompetenshöjande insatser, systeminsatser och en prioriterad ordning för att säkra att korrekta avtal finns på plats mm. (Upphandlingsansvarig) Implementering av systemstöd för att underlätta följsamhet till lagstiftning (Upphandlingsansvarig)	2019-12-31 2020-06-30		
Riskområden	Risknivå	Risk- och konsekvensbeskrivning	Välj Plan	Åtgärder	Slut-datum	Kontrollaktiviteter	Slut-datum
Planera, förvalta och följa upp verksamhet	Mellan	<p>Riskbeskrivning Risk för ränteuppgång på marknaden</p> <p>Konsekvensbeskrivning Eftersom koncernen har hög upplåningsgrad skulle resultatet påverkas avsevärt.</p> <p>Existerande kontrollaktiviteter En stor del av låneportföljen är säkrad i enlighet med de finansiella anvisningarna, både genom egen säkring och genom stadens kontolösning. Det aktuella ränteläget följs kontinuerligt.</p>	Internkontroll plan			Bevakning av ränteläget (Ekonomichef)	2019-12-31
Riskområden	Risknivå	Risk- och konsekvensbeskrivning	Välj Plan	Åtgärder	Slut-datum	Kontrollaktiviteter	Slut-datum
Utföra internt ledningsarbete	Mellan	<p>Riskbeskrivning Risk för bristande styrning i program och projekt</p> <p>Konsekvensbeskrivning Missad färdplan. Missade politiska mål. Ineffektiv process för stadsutveckling i Göteborg. Friktion i samarbete internt och externt. Ökad stress. Påverkan på trivsel. Okänd resurstillgång, svårkontrollerad arbetsbelastning. Partners uppfyller ej sin del av avtalet.</p> <p>Existerande kontrollaktiviteter Utbildning i projektmetodik XLP. Projektssystemet Antura på plats. Samtliga uppdrag, projekt och program ligger i Antura. Stickprov avseende projektledning och styrning görs. Portföljägare utsedda.</p>	Internkontroll plan			<p>Följsamhet till implementerad projektmetodik genom stickprover på att startade projekt har korrekt dokumentation utifrån projektmodell och fas. (Chef Projektstyrning)</p> <p>Rutin för avtalsuppföljning genom stickprover på att implementerad rutinbeskrivning efterlevs. (Chef Verksamhetsstöd)</p>	<p>2019-07-31</p> <p>2019-07-31</p>

	Hög	<p>Riskbeskrivning Risk för att bolaget fattar beslut på ofullständiga faktaunderlag</p>	Internkontroll plan			Stickprover på att rutin för avtalsuppföljning efterlevs. (Chef Verksamhetsstöd)	2019-07-31
		<p>Konsekvensbeskrivning Osäkerhet i beslutsfattande vilket skapar osäkerhet, onödiga problem, risker, kostnader i genomförande av beslut. Missade mål. Missade leveranser. Missad kravställning mot leverantörer. Krav mot oss p g av missad leverans.</p>				Stickprover på att anvisning för beslut, attest- och avtalsrätt efterlevs. (Chef Strategisk Verksamhetsstyrning)	2019-06-30
			Åtgärdsplan	Kartläggning av gällande historiska avtal per geografiskt område för att identifiera vilka avtal som finns. (Chef Fastighetsutveckling)	2019-12-31		
	Mellan	<p>Riskbeskrivning Risk för förekomst av oegentligheter</p>	Internkontroll plan			Jäv och bisyssla: Stickprover för att säkerställa riktighet i förteckning över anställda avseende jäv och bisyssla. (Säkerhetschef)	2019-07-31
		<p>Konsekvensbeskrivning Brist för förtroende för verksamheten. Lagbrott. Oaktasamhet med kommunala pengar. Dålig publicitet.</p> <p>Existerande kontrollaktiviteter Anvisning för beslut-, attest- och avtalsrätt. Rutin för representation, förtäring, gåvor och studieresor. Anvisning för etiska regler. Anvisning för öppenhet och transparens. Anvisning och lista för jävs- och bisysslor. Stickprover. Bakgrundskontroll vid vissa nyanställningar. Leverantörskontroller (ref. projekt och ekonomisk bakgrund).</p>				Stickprover avseende underlag till leverantörsfakturer vid attesting av konsulttjänster (t.ex. dagböcker) (Ekonomichef/Upphandlingsansvarig)	2019-07-31
			Åtgärdsplan	Fortsatt utveckling av uppförandekod-utbildning (Chef Verksamhetsstöd)	2019-12-31		